

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

Internal Quality Assurance Management in Educational Institutions for Sustainability Under Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1

ณัฐธิพล ดอกดวง¹ ชูชีพ ประทุมเวียง² และชวนคิด มะเสนะ³

Natthiphon Dokduang¹ Chuchip Pratumviang² and Chuankid Masena³

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี^{1, 2, 3}

Master of Educational Administration, Faculty of Education, Rajabhat Ubon Ratchathani University^{1, 2, 3}

Corresponding author, E-mail: Natthiphon.dg66@ubru.ac.th¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นผู้บริหารและครู จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 33 คน ครู จำนวน 297 คน รวม 330 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเทียบตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan กลุ่มเป้าหมายวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบ มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้ โรงเรียนกำหนดมาตรฐานและพัฒนาแผนการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท โดยดำเนินการตามแผน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องผ่าน PDCA และเทคโนโลยี เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายใน, ความยั่งยืน, การบริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to 1) examine internal quality assurance management in educational institutions, 2) compare management based on administrators' and teachers' perspectives, classified by position, education level, and experience, and 3) explore development approaches. The sample included 33 administrators and 297 teachers, totaling 330 participants, which the sample size had been determined using the Krejcie and Morgan table. A qualitative study targeted five administrators. Research tools included a questionnaire value of 0.97 and a semi-structured interview. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The findings revealed that: 1) internal quality assurance management was at a high level, 2) differences were statistically significant at the .01 and .05 levels, and 3) developing innovative leadership required schools to set standards, implement systematic plans, and use PDCA and technology for continuous improvement.

The results showed that: 1) Internal quality assurance management was at a high level. 2) Statistically significant differences were found by position, education level, and experience at the .01 level, and by assessment experience at the .05 level. 3) The development of internal quality assurance management required schools to set standards and develop educational plans aligned with their context. Schools implemented these plans systematically, monitored progress, evaluated results, and continuously improved through the PDCA cycle and technology to enhance sustainable education quality.

Keywords: Internal Quality Assurance, Sustainability, School administration

บทนำ

ประเทศไทยลดจำนวนคนจนได้ แต่ยังคงเผชิญความไม่เท่าเทียมกันด้านรายได้และโอกาส รวมถึงปัญหาความยากจนและการศึกษา ทักษะแรงงานที่ขาดแคลนและการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 เน้นลดความเหลื่อมล้ำผ่านการกระจายโอกาสและสนับสนุน SMEs เพื่อเติบโตอย่างยั่งยืน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566, น. 11) นวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของทุกคนทั่วโลก ต้องปรับตัวในทุกด้าน เช่น การศึกษา การจัดการทรัพยากร การเดินทาง และการใช้ข้อมูล ดังนั้น คนยุคนี้ต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ความสามารถในการปรับตัว และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และอนาคตของประเทศ การศึกษาจึงสำคัญในการเตรียมทักษะดิจิทัลที่เหมาะสมให้กับเด็กและเยาวชนเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 18) กระทรวงศึกษาธิการดำเนินนโยบายพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ผ่านแผนพัฒนาการศึกษาดิจิทัล โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานและการให้บริการภาครัฐ ปรับปรุงขั้นตอนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง และรวดเร็ว นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้มีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น. 14-17)

การพัฒนาระบบการศึกษาทันสมัยจำเป็นต้องปรับวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นทักษะชีวิตและการทำงาน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการคิดสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอนต้องรองรับมาตรฐานที่เหมาะสมและพัฒนาครูเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง องค์กรธุรกิจ ประชาชน (2566, น. 39-46) การศึกษาในประเทศไทยมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาตามแผนการศึกษาชาติและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับดำเนินการประเมินและติดตามคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีระบบการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2567, น. 58)

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเชื่อมโยงกับด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ การพัฒนาในแต่ละด้านมีผลกระทบต่อกัน การศึกษาช่วยสร้างสมดุลและผลักดันการพัฒนาที่ยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการได้ปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาโดยเน้นความยืดหยุ่นให้สถาบันการศึกษาปรับระบบการประกันคุณภาพภายในตามบริบทและความต้องการ พร้อมการประเมินภายนอกเพื่อยืนยันประสิทธิผลและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในคุณภาพการศึกษากาญจนา เจริญลี (2559, น. 15-17) ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเห็นถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน โดยใช้กระบวนการทาง PDCA

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ผลวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานฯ และเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบถัดไป นอกจากนี้ยังต้องการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพตามที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุกิตติ์ สุดสุข (2565, น. 56) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

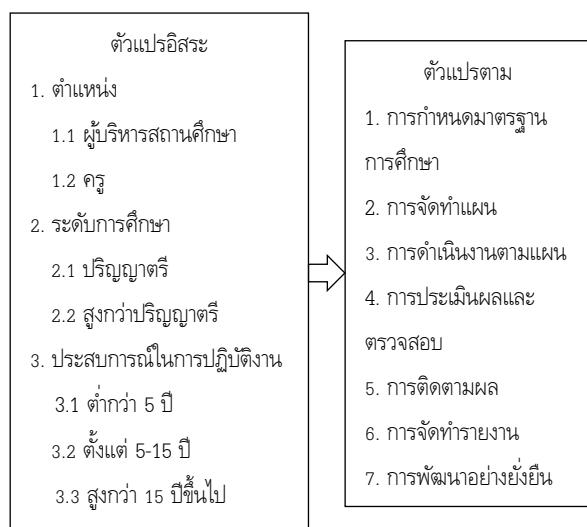
1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เนื้อหา

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
3. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, น. 57) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นสาขาวิชาที่มีความสำคัญและถือเป็นวิชาชีพที่มีระดับสูง ผู้บริหารการศึกษาหรือนักบริหารการศึกษาได้รับการยอมรับว่าเป็น "มืออาชีพ" เนื่องจากมีการศึกษาและการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องโดยตรง โดยทั่วไปแล้ว ผู้ที่ทำงานในสาขานี้

ควรมีวุฒิการศึกษาขั้นต่าระดับปริญญาโทหรือมหาบัณฑิต และในบางกรณีอาจถึงระดับปริญญาเอกหรือดุษฎีบัณฑิต ซึ่งผู้ที่มีคุณสมบัติเหล่านี้จะมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ได้รับ การยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้ ผู้บริหารการศึกษายังต้อง มีจรรยาบรรณและใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสำหรับการทำงาน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน จรรยาบรรณในปัจจุบัน ในปัจจุบัน การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์ ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและได้รับการยอมรับในระดับโลก โดยมีแนวคิด หลักการ และวิธีการพัฒนาที่มีพื้นฐานทางทฤษฎี ที่มั่นคง ซึ่งถือเป็นองค์ความรู้ที่ได้รับการทดสอบและรวบรวมไว้ ในฐานะสาขาหนึ่งของสังคมศาสตร์ การบริหารการศึกษาได้มี การวิวัฒนาการมาตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ในสหรัฐอเมริกา พร้อมทั้งมีทฤษฎีต่าง ๆ ที่ช่วยในการอธิบายและทำนายปรากฏการณ์ ทางการศึกษา และทฤษฎีเหล่านี้ยังคงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบัน

ธีระ รุนเจริญ (2553, น. 78) กล่าวว่า ได้กำหนดความหมาย ของการประกันคุณภาพภายในว่า ระบบประกันคุณภาพภายใน คือ ระบบที่ทำการประเมินผลและติดตามคุณภาพรวมถึงมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยดำเนินการจากภายในโดยบุคลากร ของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ ในกระบวนการนี้

สมาน อัครภูมิ (2561, น. 226) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในแต่ละสังกัดสามารถดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหลายขั้นตอนและ ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติตามเป็นแนวทางในการดำเนินการต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจในสองประเด็นหลัก ได้แก่ กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา และมาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับนั้น ๆ

การดำเนินการเพื่อรักษา เสริมสร้าง และพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นให้กระบวนการบริหารจัดการทางการศึกษาเป็นไป ตามมาตรฐานที่กำหนด เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสามารถ

ตรวจสอบได้ ซึ่งรวมถึงการกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล เพื่อให้แน่ใจว่าคุณภาพ การศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและตอบสนองต่อความต้องการ ของผู้เรียนและสังคม

สมมติฐานการวิจัย

ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 233 โรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 2,289 คน จำแนกเป็นครู จำนวน 2,060 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 229 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามอำเภอในสำนักงานเขตพื้นที่ โดยสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และได้กำหนด ขนาดสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์คำนวณขนาดตัวอย่างจากตาราง ของ Krejcie and Morgan อ้างถึงใน ชีววุฒิ เอกะกุล (2550, น. 143) จากครู จำนวน 2,060 คน นำมาใช้เป็นตัวอย่าง จำนวน 297 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 229 คน นำมาใช้เป็น ตัวอย่าง จำนวน 33 คน รวมตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 330 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ตำแหน่ง 2) ระดับการศึกษา และ 3) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2. ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผน 4) การประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพ 5) การติดตามผลการดำเนินงาน 6) การจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเอง 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างยั่งยืน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. การดำเนินงานตามแผน
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. การติดตามผลการดำเนินงาน
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง
7. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ประเมินค่า 5 ระดับ
3. นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและปรับปรุงแล้วให้ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความ ถูกต้องและความเที่ยงตรง ของเนื้อหา (Content Validity) ตามวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

(IOC) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ของ บุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 60)

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ ไปปรับปรุง แก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1.0

6. นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับผู้บริหารและครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 เป็นกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ

7. ทำการวิเคราะห์ผลการทดลองการใช้เครื่องมือ ด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .97

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับตัวอย่างเป้าหมายต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ บุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 82)

2. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาประเด็นการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน เป็นแบบสอบถามแบบกึ่งโครงสร้าง

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขอลงนามส่งจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อติดต่อประสานงานขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์

2. จัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาทางผ่าน โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์หรือทำในทำแบบสอบถามก็ได้

3. ผู้วิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ต่อไป

5. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความยั่งยืน จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยประสานกับผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี และผ่านเกณฑ์จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อยู่ในระดับดีมาก ที่เป็นกลุ่มข้อมูล เพื่อขออนุญาตนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.06$) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X}=4.05$) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ($\bar{X}=4.02$) ด้านการดำเนินงานตามแผน ($\bar{X}=3.97$) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.91$) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X}=3.76$) และการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=3.75$) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พิจารณารายด้านพบว่า ส่วนด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ดังนี้

3.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนควรกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบท จัดอบรมสร้างความเข้าใจ วางแผนร่วมทุกภาคีเครือข่าย บูรณาการสู่การเรียนการสอน ใช้ระบบติดตามผลต่อเนื่อง สร้างวัฒนธรรมคุณภาพและการมีส่วนร่วม เพื่อให้มาตรฐานการศึกษามีคุณภาพและยั่งยืนในระยะยาว

3.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานและบริบทของตน โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้แผนดังกล่าวสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง โรงเรียนยังใช้ข้อมูลจากการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกในการพัฒนาและปรับปรุงแผนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งบูรณาการแผนเข้ากับหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้และระบบการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ด้านการดำเนินงานตามแผน ได้แก่ โรงเรียนประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพผ่านระบบติดตามที่ครอบคลุมใช้เทคโนโลยีภายในและการประเมินตนเองของครูต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน นำข้อมูลพัฒนานโยบายและปรับปรุงแผนการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนติดตามผลการศึกษาผ่านการประเมินภายในและภายนอก ใช้ผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นเป็นฐานจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นิเทศพัฒนาครู ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทำให้การติดตามโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานอย่างยั่งยืน

3.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่ โรงเรียนติดตามผลการศึกษาผ่านการประเมินภายในและภายนอก ใช้ผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นเป็นฐาน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นิเทศพัฒนาครู ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทำให้การติดตามโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานอย่างยั่งยืน

3.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ได้แก่ โรงเรียนจัดทำรายงานประเมินตนเองโดยรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากทุกฝ่าย ใช้เทคโนโลยีเพิ่มความแม่นยำ เปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ข้อมูลถูกนำไปพัฒนาการเรียนการสอนและบริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อความยั่งยืนในอนาคต

3.7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ได้แก่ โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้ข้อมูลประเมินปรับปรุงหลักสูตร ส่งเสริมศักยภาพครูผ่านอบรมและแลกเปลี่ยนความรู้ นำเทคโนโลยีสู่การเรียนการสอน สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก พร้อมระบบติดตามและประเมินผล เพื่อความยั่งยืนในทุกด้าน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุป

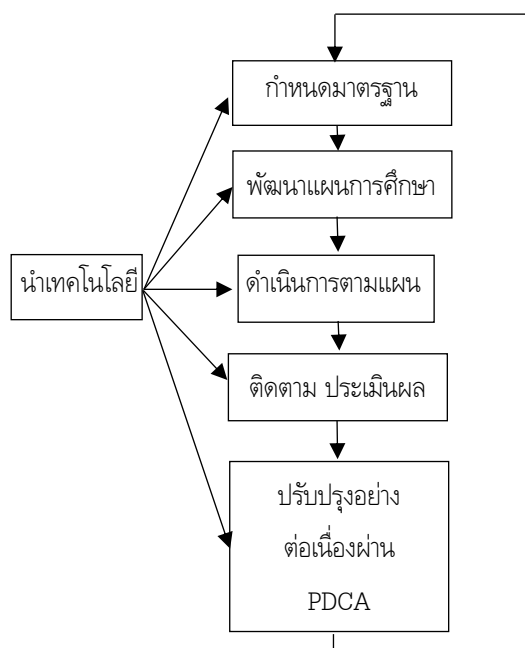
1. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการประเมินผล

และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้ โรงเรียนกำหนดมาตรฐานและพัฒนาแผนการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท โดยดำเนินการตามแผน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องผ่าน PDCA และนำเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 2 แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ วรินทร์ สินสูงสูด (2543, น. 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการที่ใช้ในการประเมินและติดตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการโดยบุคลากรภายในหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและสนับสนุนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ จุฬาลักษณ์ อักษร (2567, น. 1) การวิจัยพบว่า ได้ศึกษาศึกษาระดับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง การวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิโรจ คำแฝง (2557, น. 89-96) การวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษาและอายุราชการที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับประสบการณ์ในการทำงานของครู เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ

2.2 การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชารีฟathy ปทาน (2566, น. 114) การวิจัยพบว่า ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ซึ่งมีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เห็นถึงความสำคัญของระบบประกันคุณภาพภายในมากยิ่งขึ้น

2.3 การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อความยั่งยืน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน การวิจัยพบว่าภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุครุทัยกรมลี (2561, น. 222) การวิจัยพบว่าพบว่า การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้รับความความคิดเห็นจากข้าราชการครูในโรงเรียนที่อยู่ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารควร ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระบบงานประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

3. แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

3.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนควรกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบท จัดอบรมสร้างความเข้าใจ วางแผนร่วมทุกภาคีเครือข่าย บูรณาการสู่การเรียนการสอน ใช้ระบบติดตามผลต่อเนื่อง สร้างวัฒนธรรมคุณภาพและการมีส่วนร่วม เพื่อให้มาตรฐานการศึกษามีคุณภาพและยั่งยืนในระยะยาว สอดคล้องกับ วารินทร์สินสูงสุด (2543, น. 5) การวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการที่ใช้ในการประเมินและติดตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการโดยบุคลากรภายในหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและสนับสนุน การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป้าหมายของกระบวนการนี้คือการพัฒนา และปรับปรุงการเรียนรู้ รวมถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพในทุกด้านของการศึกษา และส่งเสริมผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้มี

คุณภาพสูงสุด ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษา ที่ครอบคลุมทุกมาตรฐานของสถานศึกษา

3.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานและบริบทของตน โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้แผนดังกล่าวสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ได้อย่างแท้จริง โรงเรียนยังใช้ข้อมูลจากการประเมินคุณภาพ ทั้งภายในและภายนอกในการพัฒนาและปรับปรุงแผนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งบูรณาการแผนเข้ากับหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ และระบบการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ลำดวน พุຍประโคน (2560, น. 54) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนได้แก่ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายให้ชัดเจน ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด วางแผนการตรวจสอบเป็นระยะและสม่ำเสมอและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษา

3.3 ด้านการดำเนินงานตามแผน ได้แก่ โรงเรียน ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพผ่านระบบติดตามที่ครอบคลุม ใช้เทคโนโลยี วิเคราะห์ข้อมูล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน นำข้อมูลพัฒนานโยบายและปรับปรุงแผนการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี วรวรรณ (2563, น. 70-71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของผู้นำที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเชิงนวัตกรรม 13 ลักษณะที่มีการส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ การเป็นแบบอย่าง ด้านนวัตกรรม การกระตุ้นสติปัญญา การกระตุ้นให้เผยแพร่ความรู้ การมอบและสื่อสารเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ การเป็นที่ปรึกษา การกระจายงาน การสนับสนุนนวัตกรรม การจัดการข้อมูล ป้อนกลับ การสร้างแรงจูงใจ การเป็นผู้อำนวยความสะดวก การติดตามกระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน และการมอบหมาย

งานที่ทำหาย ดังนั้นผู้บริหารควรดำเนินงานตามแผนที่ตั้งไว้ เพื่อให้ตอบผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ในมาตรฐานที่กำหนด

3.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนติดตามผลการศึกษาผ่านการประเมินภายในและภายนอก ใช้ผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นเป็นฐานจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นิเทศพัฒนาครู ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทำให้การติดตามโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับแนวคิดของ สมทวัช พริชาญวัฒน์ (2549, น. 98) การวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพภายในคือกระบวนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของการเรียนรู้ในองค์กรหรือสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและยกระดับคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุด และเติบโตเป็นบุคคลที่มีความสุขและประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตลอดชีวิต การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนสำคัญของการบริหารจัดการและการดำเนินงานของบุคลากรทุกคนในองค์กรหรือสถานศึกษา โดยมีการดำเนินงานในลักษณะระบบที่ครบวงจรและต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะนำไปสู่การให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ การศึกษาที่ดีที่สุด พร้อมกับการพัฒนาคุณธรรมและความสามารถ ที่สูงสุดที่เป็นไปได้ ดังนั้นผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญ ในการประเมินผล ติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกัน ปัญหาอุปสรรค

3.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่ โรงเรียนติดตามผลการศึกษาผ่านการประเมินภายในและภายนอก ใช้ผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นเป็นฐาน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นิเทศพัฒนาครู ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทำให้การติดตามโปร่งใสและมีประสิทธิภาพพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของ ชีระ ฐญเจริญ (2550, น. 80) การวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพภายในคือระบบที่ใช้ในการประเมินและติดตามคุณภาพ รวมถึงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการโดยบุคลากรภายในสถานศึกษาเองหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแล เพื่อให้มั่นใจว่าการศึกษาที่นักเรียนได้รับมีคุณภาพและเป็นไป

ตามมาตรฐานที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารควรจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้บริหารควรนำผลการประเมิน ติดตามคุณภาพการจัดการศึกษา มาปรับปรุงพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน

3.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ได้แก่ โรงเรียนจัดทำรายงานประเมินตนเองโดยรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากทุกฝ่าย ใช้เทคโนโลยีเพิ่มความแม่นยำ เปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ข้อมูลถูกนำไปพัฒนาการเรียนการสอนและบริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อความยั่งยืนในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา วงศ์นาค (2564, น. 137-138) การวิจัยพบว่า สถานศึกษาติดตามและรับข้อมูลย้อนกลับโดยสอบถามความคิดเห็น ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพภายนอก และให้เกิดความยั่งยืนในคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

3.7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ได้แก่ โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้ข้อมูลประเมินปรับปรุงหลักสูตร ส่งเสริมศักยภาพครูผ่านอบรมและแลกเปลี่ยนความรู้ นำเทคโนโลยีสู่การเรียนการสอน สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก พร้อมระบบติดตามและประเมินผล เพื่อความยั่งยืนในทุกด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง (2544, น. 21) การวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพหมายถึง การดำเนินงานของครูที่ต้องมีการปรับปรุงให้เป็นระบบอย่างมีระเบียบ โดยมีขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจน ครูจะต้องทำการวิจัย รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนางาน โดยสรุปคือ การนำกระบวนการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) มาใช้ในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาผ่านการประชุม

การวิเคราะห์ผลลัพธ์ในความสำเร็จด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของตนเอง เพื่อสร้างกรอบในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในเครือข่ายของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในอนาคต

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยการนำใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล เข้ามามีบทบาทในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อความยั่งยืน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้มีความเป็นเลิศในด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว

2.3 ควรสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ ประทุมเวียง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนคิด มะเสนะ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา เจริญลี. (2559). การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จินตนา วงษ์นาค. (2564). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 9(2), 137-138.
- จารุกิตติ์ สุดสุข. (2565). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารบริหารการศึกษายุคใหม่, 22(2), 49-60.
- จิโรจ คำแฝง. (2557). สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จุฬาลักษณ์ อักษร. (2567). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. e-Journal of Education Studies, Burapha University, 6(3), 1-13.
- ชาธิพัชร์ ปทาน. (2566). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ณรงค์ฤทธิ์ ประสาทพรชัย. (2566). การจัดการศึกษายุคใหม่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ธีระ ฤทธิเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทแอล. ที. เพรส. จำกัด.
- ธีระ ฤทธิเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2550). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซตการพิมพ์.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ลำดวน พุยประโคน. (2560). *การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด. (2542). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สยามมิตรการพิมพ์.
- สมาน อัครภูมิ. (2561). *แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา*. อุบลราชธานี: หจก. อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). *การประกันคุณภาพการศึกษา มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. *มติชน*, 12(3), 16.
- สุครไทย กรมลี. (2561). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 7(2), 223-229.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *การบริหารการศึกษาหลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *แผนพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2562-2565*. ม.ป.ท.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2559). *การประกันคุณภาพการศึกษามีประโยชน์อย่างไร. การประกันคุณภาพการศึกษามีประโยชน์อย่างไร?*, 29 กุมภาพันธ์ 2567. จากศูนย์เครือข่าย สมศ. (sru.ac.th).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.